

Kochani!

W tym tygodniu kontynuujemy poznawanie polskich legend. Ale jedną lekcję poświęcimy Mamom, ponieważ 26 maja jest Ich święto i kolejną lekcję, aby umiejętnie składać życzenia, mamom i nie tylko mamom.

Temat nr 1. Co jest najlepsze u mamy? Analiza wiersza Joanny Kulmowej pt. „Mamy mamę”.

Zad. 1 Jako wprowadzenie do lekcji niech posłuży piosenka „Jesteś mamą skarbem moim” w wykonaniu zespołu „Śpiewające Brzdące”.

Podaje link do strony: <https://www.youtube.com/watch?v=RvHfN-4Va4g>

Zad. 2 Przeczytajcie teraz wiersz J. Kulmowej z podręcznika, str. 241.

Zad. 3 Kto w wierszu wyraża swoje myśli i uczucia?

.....

Zad. 4 Znajdź w tekście wiersza wyrazy (zaimki), które wskazują na nadawcę wypowiedzi w wierszu. Zapisz je .

.....

Tak, tak , o te wyrazy chodzi: „nasza”. „nas”.

Zad. 5 W czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca w wierszu?

.....

Zad. 6 Przeczytaj podany fragment wiersza. Podkreśl w nim wyrazy, które tak samo brzmią.

Najlepsze u mamy

jest to

że ja mamy. (...).

Zad. 7 Na czym polega gra słów w wierszu? Objaśnij, co znaczą te wyrazy.

.....

Zapamiętajcie

Wyrazy, które tak samo brzmią, ale mają inne znaczenia , nazywamy **homonimami**.

Praca domowa

Napisz , co dla Ciebie jest „najlepsze u mamy”.

.....
.....
.....
.....

Temat nr 2. „Życzę Ci... - składamy życzenia Mamom.

Zad. 1 Wysłuchajcie piosenki pt. „Życzenia dla Mamy” w wykonaniu dziecięcego zespołu „Fasoli”.

Podaję link do strony: <https://www.youtube.com/watch?v=ioZT2G83QUl>

Zad. 2 Czego życzą dzieci mamom w wysłuchanej piosence? Zapisz te życzenia.

- a).
- b).
- c).

Zad. 3 Czego Ty życzysz swojej Mamie?

.....

.....

.....

.....

.....

Zad. 4 Krótki poradnik, jak składać życzenia.

ŻYCZENIA - to gatunek wypowiedzi użytkowej, okolicznościowej.

Składane są z różnych okazji, najczęściej wiążą się z urodzinami, imieninami oraz świętami. Są wyrazem pamięci i serdeczności.

- **Budowa i schemat życzeń**

Nie istnieje jeden schemat życzeń, jednak redagując je, warto pamiętać o kilku zasadach.

1. Życzenia są wyrazem szacunku, **powinny zatem być uprzejme, serdeczne.**

2. Można **opatrzyć je miejscowością i datą**
(zapisanymi w prawym górnym rogu lub pod życzeniami – na środku).

3. **Tekst można rozpocząć od zwrotu do adresata w wołaczu** (oficjalnego – np. *Szanowny Panie Dyrektorze!*, nieoficjalnego – np. *Najdroższa Patrycjjo!*).

Jeżeli zakończymy go **wykrzyknikiem**, pierwsze zdanie należy rozpocząć od dużej litery.

Jeżeli użyjemy **przecinka**, dalszy tekst zaczynamy od małej litery.

PRAKTYCZNY PORADNIK

JAK SKŁADAĆ ŻYCZENIA?

— www.damy rady.com.pl —

TYLKO DOBRE

Składaj zawsze tylko te pozytywne-
powściągnij ukryte złośliwości i życzenia,
które mogą adresata zboleć. Uważaj na
uczucia innych.

CELUJ W SERCE

Dobierz życzenia do odbiorcy. Nie uciekaj się
do utartych frazesów- zastanów się raczej
kim jest adresat i dobierz życzenia tak, aby
trafiły do jej/jego serca.

NIE PRZEDŁUŻAJ

Lepiej zapamiętujemy kilka naprawdę dobrych
życzeń, niż trwający wiele minut karabinowy
ciąg tego, co ślina na język przyniesie.

FORMA JEST WAŻNA

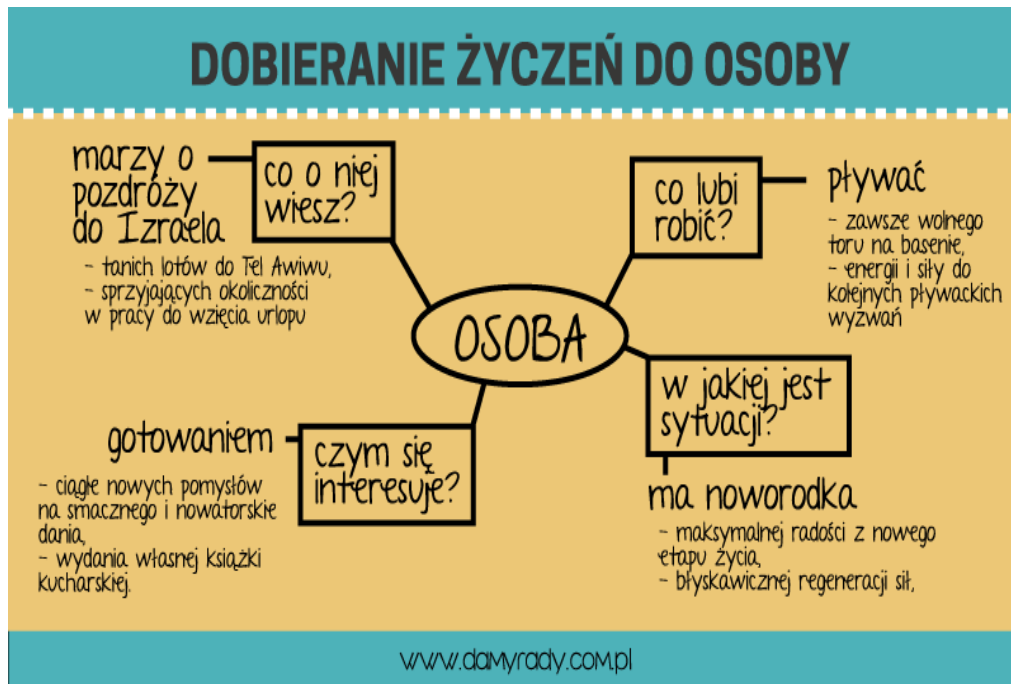
Sposób w jaki składasz życzenia ma znaczenie.
Unikaj niepotrzebnych wtrąceń, ubierz myśli w
ładne słowa, składaj z uśmiechem na ustach.

DODAJ WISIENKĘ

Dodaj do życzeń osobistą uwagę, wyraż
radość ze znajomości i wdzięczność za wkład
danej osoby w Twoje życie.

- Pamiętajcie, aby życzenia dobierać do adresata i okoliczności, np.

Formę życzeń - należy dopasować do adresata. Mogą więc mieć charakter oficjalny lub prywatny, poważny lub żartobliwy. Czasem przybierają postać rymowaną.

W treść życzeń - można wpleść fragmenty utworów literackich poświęconych danej okoliczności (np. w przypadku Bożego Narodzenia – kolędy i pastorałki, Dnia Matki – wierszyk ...itd.).

PAMIĘTAJCIE

- Pisząc życzenia, należy podać, **komu, z jakiej okazji i czego życzysz**.
- Należy **podpisać się pod życzeniami**.
- **Wyrazy grzecznościowe** (np. Tobie, Ci, Ciebie, Wam ...itd.) **zapisujemy wielką literą**.
- **Wypisz kartkę czytelnie i równo**.
- **Nie zrób błędów ortograficznych**.
- **Dobierając życzenia do osoby**, zadaj sobie pytania:
 - co adresat lubi robić?
 - co o nim/o niej wiem?
 - w jakiej jest sytuacji? (bierzemy pod uwagę tylko te pozytywne)
 - czym się interesuje?
- **Pamiętaj**, że składanie życzeń to piękna okazja, aby **okazać wdzięczność i docenić drugiego człowieka**.

Praca domowa

**Narysuj laurkę i zredaguj życzenia dla swojej mamy z okazji Dnia Matki.
Wręcz mamie tę laurkę.**

Temat nr 3. Tajemnice starej Warszawy. Zapoznanie z treścią legendy o bazyliisku.

Zad. 1 Poznaj treść legendy o bazyliisku.

Możesz przeczytać tekst znajdujący się niżej lub wysłuchać legendy na YOU TUBE.

Podaję link do strony: https://www.youtube.com/watch?v=st4ubUDr_mw

Bazyliisek

Dawno temu w Warszawie żył pewien płatnerz o imieniu Melchior. Jakość wykonywanych przez niego zbroi znana była w całym kraju. Mówiono, że wykonane przez niego tarcze są tak doskonale wypolerowane, iż można się w nich przejrzeć, a w trakcie bitwy odbijające się w nich słońce oślepia wrogów.

Oczkiem w głowie mężczyzny była dwójka jego dzieci - chłopiec i dziewczynka. Pewnego razu do miasta przybyli wędrowni artyści. Dzieci prosiły ojca, aby pozwolił im pójść na rynek i obejrzeć występy kuglarzy. Ojciec uległ naleganiom swoich pociech, jednak przestrzegał je, aby nie zbliżały się do starej kamienicy na Krzywym Kole. Ludzie gadali, że w jej piwnicach straszy, a ci, którzy odważyli się tam wejść, przepadali bez śladu.

Występy na rynku były wspaniałe, dzieci były oczarowane. Po przedstawieniu wraz z tłumem odprowadzali kuglarzy do gospody, w której artyści się zatrzymali. W pewnym momencie dostrzegli, że jeden z akrobatów oddala się od tłumy i znika we wnętrzu starej, opuszczonej kamienicy. Dzieci zorientowały się, że są na Krzywym Kole, a budynek przed którym stały to ten z przestrogi ojca. Ciekawość jednak zwyciężyła i chłopiec z dziewczynką podążyli śladami śmiałka.

W piwnicach było ciemno, jednak dzieci dostrzegły małe światełko pod najdalej położoną ścianą. Widziały, jak do światła zbliża się śledzony mężczyzna, a chwilę później usłyszeli jego krzyk i dziwny zwierzęcy skrzek. Przed artystą pojawił się mały smok o głowie koguta i ogonie węża. Jedno spojrzenie w oczy potwora spowodowało, że człowiek przemienił się w kamień. Złęknięte dzieci ukryły się za skrzyniami stojącymi w piwnicy. Nie było drogi ucieczki, gdyż bazyliisek, bo tak nazywano takie potwory, nerwowo dreptał po całym pomieszczeniu.

Zaczynało się ściemniać. Melchior był coraz bardziej zaniepokojony długą nieobecnością swoich pociech. Postanowił pójść na rynek i poszukać ich. Po drodze zauważył tłum zgromadzony przed kamienicą na Krzywym Kole. Był coraz bardziej zdenerwowany i postanowił sprawdzić skąd to zbiegowisko. Gapie rozmawiali o artyście, który nie posłuchał przestróg okolicznych mieszkańców i ruszył do piwnic w poszukiwaniu skarbów. Niektórzy ze zgromadzonych widzieli również dzieci, które podążyły jego śladem.

Melchior wiedział już w sercu, że to jego ukochane dziatki tam zeszły. Pobiegł do swojego warsztatu. Wdziął najlepszą zbroję i chwycił najpiękniejszą i najbardziej lśniącą tarczę, gdyż nie wiedział jakie niebezpieczeństwa, jakie potworności skrywa piwnica. Wrócił na Krzywe Koło i zagłębił się w podziemiach starej kamienicy.

Gdy był już na dole, to tak jak jego pociechy, ujrzał migoczące pod ścianą światelko. Przeczuwał jednak, że tam kryje się jakieś niebezpieczeństwo, więc zbliżał się w tamtym kierunku zasłonięty swoją tarczą. Kiedy bazyliszek wyskoczył na płatnerza, zamiast ofiary ujrzał błyszczącą tarczę, a w niej swoje odbicie. Straszliwe spojrzenie bazyliszka zadziało natychmiast zamieniając bestię w kamień. Potwór został pokonany swoją własną bronią.

Dzieci obserwowały całe zdarzenie. Widząc, że bestia zamieniła się w kamień, wyskoczyły z ukrycia i pobiegły do ojca tuląc go z radości. Kiedy rodzina wyszła z podziemi, zgromadzeni przy kamienicy ludzie głośno wiwatowali i gratulowali Melchiorowi odwagi. Historia pokonania bazyliszka szybko rozeszła się po całej Warszawie i jest opowiadana do dziś dnia.

- **Ciekawostka**

Bazyliszek – mityczne stworzenie, pojawiające się w legendach, podaniach i bajkach wielu narodowości, także w Polsce.

Podobno wykluwał się z jaj, które składają siedmioletnie koguty, a następnie wysiadywany był 9 lat przez ropuchy lub węże i mógł żyć wiele wieków.

Według innych legend bazyliszek jest stworzeniem, które rodzi się raz na 100 lat z jaja złożonego przez koguta.

Wyglądem przypomina olbrzymiego węża, kojarzony jest także z jaszczurką. Może osiągnąć do piętnastu metrów długości. Bazyliszka opisywano także jako czworonogiego koguta, w koronie, o żółtym upierzeniu, ze skrzydłami i ogonem węża zakończonym hakiem.

Jego jad, odór, a nawet spojrzenie powodowały śmierć.

Fakt ten był powszechnie wykorzystywany w legendach. Bohater utworu podstępem zmuszał bazyliszka, aby ten spojrzał w lustro lub w inny przedmiot, w którym może ujrzeć swoje odbicie i w ten sposób uśmiercał gada.

Zad. 2 Kto i w jaki sposób pokonał bazyliszka?

.....
.....

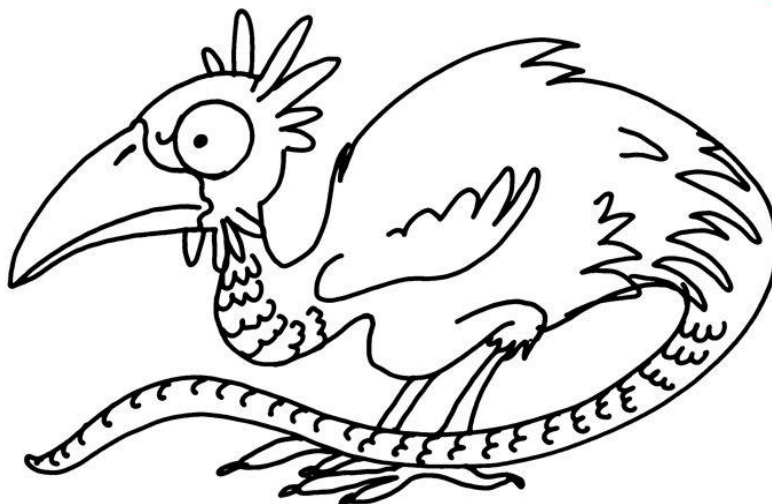
Zad. 3 Dlaczego ludzie bali się bazyliszka?

.....
.....

Praca domowa

Narysuj w zeszycie bazyliszka i pokoloruj go według wskazówek podanych w legendzie z audiobooka.

KOLOROWANKA pochodzi z serwisu www.miastodzieci.pl

Bazyliszek - pół wąż pół kogut. Ukrywa się w opuszczonych podziemiach.
Wzrokiem potrafi zamienić ludzi w kamień.

Temat nr 4. „Nie wszystko złoto, co się świeci.” Poznajemy legendę Artura Oppmana

pt. „Złota kaczka”.

Zad. 1 Przeczytaj tekst legendy – podręcznik, str. 217 – 220 lub wysłuchaj jej treści z audiobooka.

Podaję link do strony:

<https://www.bajkowyzakatek.eu/2011/02/polskie-legendy-zota-kaczka.html>

Zad. 2 Ułóż ramowy plan wydarzeń z tej legendy.

PLAN

- *
- *
- *
- *
- *

- *
- *
- *
- *
- *

Zad. 3 Wymień postaci i wydarzenia realistyczne i fantastyczne. Wpisz dane do tabelki.

Postaci i wydarzenia realistyczne	Postaci i wydarzenia fantastyczne

Zad. 4 Co upodabnia tę legendę do baśni? Odpowiedz na to pytanie.

.....

Ciekawostka

Legenda o złotej kaczkce ma w Warszawie swój oryginalny **pomnik**.

Usytuowany jest na niewielkim placu przy ulicy Tamki, na tyłach pałacu Gnińskich. Pomnikiem tym jest **fontanna** z centralnie umieszczoną **rzeźbą złotej kaczki**.

Klimat legendy podkreślają surowe mury oporowe skarpy, na której wznosi się pałac.

Zad. 5 Kogo i za co spotkała nagroda?

.....

.....

Praca domowa

Jaka jest wymowa zakończenia legendy? Udziel odpowiedzi po ponownym przeczytaniu ostatnich zdań tekstu.

„ A o złotej kaczce słuch zaginął. I dzięki Bogu! Bo zła to musiała być boginka, kiedy za warunek stawiała: sobie, nie komu!”

.....

.....

.....

.....

.....